

konný pojem následků, jímž jest rozuměti každé i jen zcela nepatrné porušení tělesné neporušenosti, pokud se týče tělesného zdraví napadené osoby, je naplněn zjištěnou bolestí v uchu, která trvala asi jeden den. Že v souzeném případě šlo o poškození (ublížení) na těle, zanechavši po sobě viditelné známky a následky, že tu tedy nešlo o pouhé zlé nakládání, spojuje jen s následky rázu psychického, připouští bezděčně, byť i nepřímě, sama zmateční stížnost, uvádějíc, že nebylo ani tvrzeno, že úder obžalovaného zanechal po sobě jiné viditelné známky a jiné následky (než začervenání tváře a bolest v uchu), zejména porušení zdraví nebo porušení tělesné neporušenosti. Pochybnosti, které se snaží vzbuditi zmateční stížnost ve příčině rozsudkových zjištění, podle nichž jednak P. měl tvář začervenatou následkem úhozu obžalovaného, jednak bolest v uchu trvala u něho (asi) jeden den, dlužno arci ponechati nepovšimnutými vzhledem k předpisu § 288 čís. 3 tr. ř., podle něhož jest jak stěžovatelem, tak zrušovacímu soudu v případě, je-li uplatňován některý z důvodů zmatečnosti hmotněprávní, vycházeti ze skutkových zjištění rozsudku první stolice. Na tom, zda a jak intenzivní byla ona bolest, s hlediska oné právní úvahy nesejde.

Čís. 2894.

Posmívání se památce Mistra Jana Husi jakožto zřízení (obyčeji) církve československé (§ 303 tr. zák.).

Otázka, zda pachatel jednal u vědomí, že se posmívá zřízení církve (subjektivní skutková podstata přečinu § 303 tr. zák.), jest ryze skutkovou; neznalost pachatelova o tom, že v předmětu jím napadeném jde o zřízení (obyčej) té které církve, jest omylem skutkovým (§ 2 e) tr. zák.).

(Rozh. ze dne 10. září 1927, Zm II 149/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 9. března 1927, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin urážky církve podle § 303 tr. zák.

Důvody:

Ve výroku, proneseném podle rozsudkového zjištění obžalovaným: »Já nemám housery rád, já nerad vidím husy na dvoře, ne tak je slavit«, shledal sice nalézací soud objektivní skutkovou podstatu přečinu podle § 303 tr. zák., zlehčování a posmívání se památce Mistra Jana Husi jakožto zařízení pokud se týče obyčeji církve československé, nedospěl však ku přesvědčení o vině obžalovaného ve směru subjektivním, že totiž pronesl závadný výrok ve zlém úmyslu a s vědomím, že se jím chce posmívati zařízení neb obyčeji oné církve. K přesvědčení o tomto vědomí obžalovaného nedospěl nalézací soud podle rozsudkových dů-

vodů proto, že není vůbec prokázáno a ani zejména obžalovaný nedoznává, že mu bylo známo, že uctívání památky Mistra Jana Husi jest zařízením neb obyčejem církve československé. Jde tu o zjišťování okolnosti povahy ryze skutkové, jejíž neznalost přichází v úvahu nikoli jako neznalost zákona neb omyl právní ve smyslu § 3 tr. zák., nýbrž má význam jako omyl skutkový, vylučující podle § 2 písm. e) tr. zák. přičitatelnost skutku jako činu trestného. Na odůvodněnou onoho rozsudkového závěru uvádí se v rozhodovacích důvodech jednak, že v obci, v níž obžalovaný žije, je asi 14 příslušníků církve československé, že je tedy za tak malého jich počtu myslitelné, že se obžalovaný, jenž náleží k církvi římsko-katolické, nedozvěděl nic bližšího o učení, obyčejích a zařízeních církve československé, jednak že církev československá je církví velmi mladou, státem teprve před necelými pěti lety (správně: vyhláškou ministerstva školství a národní osvěty ze dne 15. září 1920, čís. 542 sb. z. a n.) uznanou, že její učení, obyčej a zařízení nejsou dosud tak všeobecně známa jako učení, obyčej a zařízení jiných, starších církví a že, poněvadž nemá dosud přesně vypracované dogmatiky a četných obyčejů a zařízení svých ani nedekretalisovala, není ani dobře možno, by obecnost, pokud k ní samo právě nepřisluší, se dozvědělo o těchto věcech. Zmateční stížnost není v právu, pokud, dovolávajíc se důvodu zmatku čís. 5 § 281 tr. ř., upírá těmto úvahám logickou souvislost s rozsudkovým závěrem, týkajícím se nedostatku přesvědčení nalézacího soudu o subjektivním zavinění obžalovaného. Tato souvislost je zřejma a zcela nepochybná, zmateční stížnost pak neuplatňuje důvodu zmatku čís. 5 § 281 tr. ř. po zákonu, nýbrž brojí proti onomu jeho závěru způsobem podle § 258 tr. ř. nepřipustným, dovolujíc, že i onen nepatrný počet příslušníků církve československé plně postačil, by se v obci o věci navzájem diskutovalo a by se byl takto o ní dověděl i obžalovaný, a poukazujíc na to, že »svátek Mistra Husi byl i státem dekretalisován«. V § 2 zákona ze dne 3. dubna 1925, čís. 65 sb. z. a n. je den 6. července uveden pouze mezi památnými dny republiky Československé, není tu tedy spojitosti s řešením otázky, zda bylo nebo musilo obžalovanému býti známo, že jde zároveň o svátek jako obyčej nebo zařízení určité církve. Postrádá tudíž oprávnění jak námítka zmateční stížnosti, že pro napadený jí závěr nebyly v rozsudku uvedeny vůbec žádné důvody, tak i výtka neúplnosti, spatřované jí v tom, že se rozhodovací důvody nezabývají výslovně údajem obžalovaného, podle něhož zbytek (ostatek) osudného dne (6. července 1926) potom (t. j. po práci s novou pumpou) »světil«, neboť tato jeho slova bylo lze pojímati též jako údaj, že slavil řečený den jako památný den státní, a zmateční stížnost míní neprávem, že údaj ten poukazuje na vědomost obžalovaného, že uctívání Mistra Husi náleží ke statkům, chráněným § 303 tr. zák. Jsou-li však podle řečeného uvedeny v rozsudku dostatečné a logicky přiléhavé důvody pro závěr, jež napadá zmateční stížnost, nesejde na tom, že, jak arci stížnost právem namítá, nic, co by mohlo mít význam pro řešení otázky úmyslu, pokud se týče onoho vědomí obžalovaného, neplyne z další okolnosti, zdůrazňované v tom směru rozsudkem, že totiž ničím nebylo vyvráceno zodpovídání se obžalova-

ného, pokud popíral, že by byl věděl, že Rudolf N. (k němuž pronesl závadný výrok), je vyznání československého. Za všech okolností je však zcela nepochybně, že také tu jde výhradně o úvahu rázu skutkového a zmateční stížnost je zřejmě na omylu, má-li za to, že jí došel výrazu právní názor, podle něhož by se k subjektivní skutkové podstatě přečinu podle § 303 tr. zák. vyžadovala vědomost pachatelova o náboženském vyznání osoby, před níž závadný výrok pronáší, a který označuje ovšem, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., právem za nesprávný. Údaje rozhodovacích důvodů, podle nichž obžalovaný nedoznává, že by mu bylo známo, že uctívání památky Mistra Jana Husi jest zařízením neb obyčejem církve československé, napadá posléze zmateční stížnost, rovněž neprávem, výtkou jeho rozporu se spisy, neboť obžalovaný při žádném ze svých opětovných výslechů (podle protokolů, sepsaných o jeho zodpovídání se) oné skutečnosti nedoznal. Namítá-li však zmateční stížnost dále, že soud neměl se obejít bez zodpovídání se obžalovaného v naznačeném směru, že totiž obžalovaný měl v tom bodě býti vyslechnut, nevytýká neúplnosti rozsudku, nýbrž neúplnost řízení, bylo pak věci zástupce veřejné obžaloby, by se byl při hlavním přelíčení přičinil o odstranění oné mezery v řízení buď přímo, dotazem na obžalovaného, nebo vhodným návrhem. Bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost jako bezdůvodnou.

Čís. 2895.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

S hlediska § 8 čís. 1 odst. druhý písm. b) zákona (v doslovu zákona čís. 80/24 sb. z. a n.) jest rozhodným, jaký byl důvod na straně pronajímatelově, zda si dal poskytnouti majetkový prospěch kromě nájemného, nikoliv z jakého důvodu mu najímatel onen prospěch poskytl; ona skutková podstata nepředpokládá využívání mimořádných poměrů válkou vyvolaných; v subjektivním směru vyžaduje se vědomí pachatelovo, že jeho požadavek vybočuje z mezí toho, co jest dovoleno.

(Rozh. ze dne 13. září 1927, Zm II 26/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku zemského trestního jakožto nalézacího soudu v Brně ze dne 15. prosince 1926, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem a přestupkem předražování ve smyslu § 8 čís. 1 odst. druhý písm. b) (v doslovu čl. I. zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n.) a § 8 čís. 1 odst. první zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil zemskému trestnímu soudu v Brně, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalované napadá rozsudek nalézacího soudu z důvodů § 281 čís. 4, 5 a 9 a) tr. ř. S hlediska zmatečků čís. 5 a 9 a)